

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu: 8116205349
Dátum vydania rozhodnutia: 16.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8116205349.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s. IČO: 31 575 951, Žilina, Hodžova 11, proti žalovanému: X. bývajúcemu v V., o zaplatenie 2.767,67 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C/91/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. októbra 2017 sp. zn. 12Co/69/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu Prešov z 18.10.2017 sp.zn.: 12Co/69/2017 a rozsudok Okresného súdu Prešov z 27.04.2017 sp. zn. 15C/91/2016 vo výroku, ktorým zamietol žalobu a rozhodol o náhrade trov konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou uplatnenou dňa 14.03.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 2.767,67 Eur, nezaplatených poplatkov za poistenie 3,99 Eur, úroku 152,99 Eur (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úrokov z omeškania 1,23 Eur (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku 17,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.767,67 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 2.767,67 Eur a nezaplatených úrokov 152,92 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia, ako aj nahradil mu trovy konania. Vo svojom podaní uviedol, že so žalovaným uzavrel úverovú zmluvu dňa 25.11.2013, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky 3.000,- Eur, pričom poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol povinný splatiť do 15.11.2023. Po vyčerpaní úveru žalovaný porušil zmluvné povinnosti, preto bol listom zo dňa 21.12.2015 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného vo výzve.

2. Okresný súd Prešov rozhodol tak, že:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.925,81 Eur s ročným úrokom z omeškania 5,00% zo sumy 2.920,59 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia, v splátkach vo výške 60,-Eur mesačne splatných k 25-temu dňu v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúca, pod následkom straty výhody splátok do vyrovnania dlhu.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

Z výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je prevažne dôvodná. Súd žalobe nevyhovel iba v časti požadovaného zmluvného úroku, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 17,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.767,67 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia s poukázaním na právny názor Krajského súdu Prešov vyslovený v rozhodnutí 6Co/190/2014, z ktorého vyplýva, že po zosplatnení úveru má veriteľ právo len na zákonné úroky z omeškania.

3. Krajský súd Prešov (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. októbra 2017 sp. zn. 12Co/69/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietavej časti a o trovách konania. Sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd vo svojom odôvodnení uvádza, že tiež vychádzal z toho, že zosplatnenie úveru znamená zmenu podmienok, keď žalobca žiada bezodkladné vrátenie v stanovenej lehote s tým, že dlžníkovi zanikne zmluvné dojednanie o možnosti splácať dlh v mesačných splátkach. Ak by mal dlžník naďalej platiť úroky, tým by bola negovaná zmena záväzku, keď by veriteľ mohol naďalej požadovať úroky, ale spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, čím by sa založila hrubá nadvláda dodávateľa voči spotrebiteľovi. V danom prípade úroky popri úrokoch z omeškania spôsobujú narastanie dlhu, vytvárajú nedôvodnú duplicitu a neprimeranú a zákonom nepodloženú finančnú záťaž na žalovaných, teda v neprospech žalovaných v takýchto peňažných sporoch. Obchodný zákonník (pozn: odvolací súd má na mysli Občiansky zákonník) v § 53 ods.3 či v §56 neobmedzuje veriteľa v tom, aby nepožadoval platenie úrokov po zročnosti, ale súdy majú možnosť zakázať takýto úrok ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak by aj veriteľ využil svoje zákonné právo predčasne ukončiť zmluvný vzťah a využitie zákonného práva by nemal zrušiť jeho právne postavenie, tak je nesporné, že využitím svojho práva predčasne požadovať o splatenie úveru, veriteľ mení zmluvné podmienky a zmena týchto zmluvných podmienok by nemala byť na úkor spotrebiteľa ako dlžníka. Preto sa odvolaciemu súdu javí ako správne, že nie sú priznané úroky po tzv. zosplatnení (stanovením novej zročnosti) úveru.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu výroku, ktorým potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti podal žalobca dňa 15.01.2018 (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa jeho názoru v danom prípade síce súd aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval.

5. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 5Cdo/192/2018 zo dňa 28.03.2019 dovolanie ako neprípustné odmietol podľa ust. §447 písm. c) CSP. Aplikoval ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. V zmysle týchto ustanovení dovolanie podľa § 421 ods.1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada, a ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre neprávne právne posúdenie majetkovým cenzom. Predmetom dovolacieho konania bolo príslušenstvo pohľadávky, ktorého výška v čase podania dovolania činila 1.981,65 Eur. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby, ktorá súdu došla 14.03.2016 bola 405,00 Eur. Najvyšší súd SR vo svojom odôvodnení uviedol, že účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je podľa dôvodovej správy k CSP zvýšená procesná ochrana slabšej strany sporu, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Dovolací súd nemal dôvod odkloniť sa od uvedeného názoru, ktorý predstavuje ustálenú súdnu prax.

6. Ústavný súd SR na základe sťažnosti podanej žalobkyňou konštatoval porušenie práva podľa č. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a nálezom zo dňa 04. februára 2020

zrušil uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 192/2018 z 28. marca 2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. V odôvodnení nálezu Ústavný súd SR ďalej uvádza, že účel § 421 ods.1 písm. b) v spojení s § 432 ods.1 CSP ako aj účel §422 ods.1 CSP je primárne potrebné hľadať v súlade s ich znením, čo však najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľky proti rozsudku odvolacieho súdu neurobil. Výlučné a izolované preferovanie úmyslu zákonodarcu bez náležitého zohľadnenia jazykového výkladu relevantného ustanovenia a prihliadnutia na charakter dovolacieho konania a jeho účel pri súčasnej absencii bližšej konkretizácie nerovného postavenia spotrebiteľa a dodávateľa v kontexte dovolacieho konania, ktoré by zvýšenú procesnú ochranu (uplatnenie majetkového cenzu vo výške dvojnásobku minimálnej mzdy) legitímne odôvodnilo, spôsobuje, že výklad relevantného ustanovenia §422 ods.1 písm. b) CSP nie je ústavne konformný. Z uvedeného dôvodu má preferovanie zvýšenej procesnej ochrany spotrebiteľa pri prístupe k dovolaniu povahu neodôvodneného paušálneho uplatňovania nadradeného postavenia slabšej strany, ktoré porušuje princíp rovnosti zbraní, resp. rovnosti strán v spore, keďže neodôvodnene stavia sťažovateľa ako dovolateľa do podstatne nevýhodnejšej pozície oproti druhej strane. Interpretácia §422 ods.1 CSP prezentovaná najvyšším súdom v dostatočnej miere nezohľadňuje charakter dovolacieho konania a jeho účel, postavenie najvyššieho súdu v systéme všeobecného súdnictva a v konečnom dôsledku spôsobuje uplatnenie rozdielnych podmienok v prístupe k dovolaniu medzi spotrebiteľom a dodávateľom.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky viazaný právnym názorom Ústavného súdu vyjadreným v náleze po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

9. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Žalobca sa žalobou uplatnenou dňa 14.03.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 2.767,67 Eur, nezaplatených poplatkov za poistenie 3,99 Eur, úroku 152,99 Eur (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úrokov z omeškania 1,23 Eur (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úrok 17,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.767,67 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 2.767,67 Eur a nezaplatených úrokov 152,92 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia, ako aj nahradil mu trovy konania. Súd prvej inštancie rozhodol, že žaloba žalobcu je prevažne dôvodná. Súd žalobe nevyhovel iba v časti požadovaného zmluvného úroku, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 17,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.767,67 Eur od 22.12.2015 do zaplatenia z dôvodu, že podľa názoru okresného súdu po zosplatnení úveru má veriteľ právo len na zákonné úroky z omeškania. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

11. Dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa jeho názoru v danom prípade síce súd aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval. Dovolateľ zastával názor, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ustanovenie § 502 ods.1 a §503 ods.3 Obchodného zákonníka. Argumentoval, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných

prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Žilina sp.zn.: 11Co/12/2017 zo dňa 31.01.2017 a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn.: 43Co/23/2017 zo dňa 29.11.2017, ktorého odôvodnenie vo veľkom rozsahu uvádza v dovolaní. Vo vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplatnení dlhu uviedol rozhodnutie NS ČR sp.zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014. Dovolateľ žiadal rozsudok Krajského súdu Prešov 12Co/69/2017 zo dňa 18.10.2017 zrušiť v rozsahu prvého výroku, ktorým rozsudok v napadnutej časti potvrdil a rozsudok Okresného súdu Prešov 15C/91/2016 zo dňa 27.04.2017 zrušiť vo výroku, v ktorej súd žalobu žalobcu zamietol a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

12. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

13. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobca za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú považuje otázku existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Zastáva právny názor, že nárok na zaplatenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.

14. Otázka (ne)možnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhodobej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne k problematike vyjadrilo, absentuje. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru, kedy sa vyprofilovali tri skupiny rozhodnutí.

15. Jedna kategória rozhodnutí zmluvné úroky po zosplatnení úveru nepripúšťa a priznáva len úroky z omeškania. Odôvodňuje to tým, že po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom (rozsudok KS BA 3Co/129/2018, KS BA 4Co/86/2019, KS TT 24Co 51/2019, KS TT 24Co/769/2015, KS KE 11Co/168/2018, KS PO 22Co/67/2017, KS BB 12Co/311/2017, KS NR 25Co/211/2017, KS TN 19Co/57/2018, KS ZA 5Co/113/2019).

16. Druhá skupina rozhodnutí kumuláciu zmluvne dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru pripúšťa. Argumentuje zmluvnou autonómiou strán, kedy žiaden zákon výslovne nezakazuje dohodnúť úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná do jej faktického vrátenia veriteľovi, teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku. Pokiaľ by takáto dohoda nebola prípustná, mohlo by to vyvolať absurdnú situáciu, keby sa dlžník porušením svojich zmluvných povinností splácať úverové splátky dostal do výhodnejšej pozície, v ktorej by napriek nevráteniu peňažných prostriedkov mal tieto vo svojej dispozícii naďalej bez povinnosti uhradiť odmenu za ich poskytnutie, t. j. zaplatiť veriteľovi úrok aj za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru vyvolanom porušením zmluvných povinností (rozsudok KS KE 5Co/297/2017, KS NR 7Co/116/2018, KS BA 16Co/108/2018, KS BA 8Co/138/2017, , KS BB 43Cob/186/2013, KS NR 7Co/326/2017, KS TN 3Co/210/2018, KS ZA 11Co/12/2017).

17. Tretia skupina rozhodnutí pripúšťa kumuláciu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania obmedzene, iba do výšky, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný na dohodnutých úrokoch zaplatil. Vychádza z názoru, že aj po predčasnom zosplatnení úveru zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. patrí v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Súčasne vyslovila názor, že dojednanie,

podľa ktorého veriteľovi patria v prípade omeškania dlžníka úroky až do skutočného vrátenia istiny úveru je pre dlžníka - spotrebiteľa nevýhodné, a preto v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné. (rozsudok KS BB 17Co 120/2019, KS Košice 6Co 168/2018).

18. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch). Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods.6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere §497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods.2 OZ).

19. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

20. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

21. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

22. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

23.1 Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude

povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

23.2 Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navýšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navýšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplata istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.

23.3 Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplataných úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

24. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

25. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

26. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.